

Kryštof Eder: *Narativní způsoby současných českých debutů*

(posudek oponenta diplomové práce na oboru Komparatistika na FF UK v Praze)

Cíl práce, její účel a směřování

Práce má zřetelně vymezené téma, které se jeví jako nosné a produktivní. Dobře a zřetelně je deklarován, ale i v praxi pojat cíl, k němuž práce směřuje, stejně jako „textocentrický“ postup, s nímž práce k cíli směřuje. A práce cíl, kterým je postižení určitých tendencí současné české prózy, pak i svým textem přesvědčivě naplňuje. Práce je nejen dostatečně, ale snad i přímo exemplárně sebe-reflexivní, tedy schopná postihnout, co se volbou jednotlivých kroků děje a proč jsou zvolené cesty nosnější než cesty jiné.

Metodologie

Práce se věnuje nejsoučasnější české literatuře, a proto se nemůže opírat o metodologickonosné práce, jež by terén již nasvítily a směr cesty vedly. Jádrem textu jsou citlivé a komplexní interpretace vybraných textů (způsob výběru je dobře zdůvodněn a výsledný vzorek je poskládan smysluplně a produktivně) soudobých prozaických debutů. Interpretace respektují povědomí o strukturaci a významovém dění literárního díla, jsou dostatečně podloženy i znalostmi z oblasti naratologie, ale i literárněhistorickými postupy kontextualizace, komparace a podobně. Kromě vybraného vzorku disponuje autor znalostí či povědomím i o dalších podstatných dílech současné české literatury, a proto je schopný načrtávat řadu dalších vazeb, souvislostí a rozdílů. Jako velice sympatické vnímám i to, že autor nebere v potaz pouze text, ale i knižní podobu analyzovaných textů a paratextové prvky těchto knih; tento zřetel k materializaci textu je v souladu se soudobými trendy literárněvědného uvažování, byť v českém kontextu není pořád stále ještě zcela běžný.

Práce s odbornou literaturou

Práce z podstaty tématu pracuje především s primárními texty. Dostatečně ale využívá i odkazy k recenznímu ohlasu, k obecnějším statím a k dalším projevům současného literárněkritického diskursu. Literatura je přesně citována a jako funkční se mi jeví i rozhodnutí využívat pro její pestrou a střídající se škálu formu kompletního bibliografického odkazu pod čarou.

Styl a prezentace

Práce se vyznačuje schopností přesného pojmenování textových i kontextových jevů a prvků. Výkladový styl není ani přetížený zaumnou terminologií, ale ani zbanáňujícím stylem výkladu. Výklad má pozoruhodnou dynamiku, dobře se čte, není upovídaný ani vágní. Výborně je zvládnutá koheze hlavní výkladové linie, kdy veškerá připodotknutí či dodatečné informace jsou vloženy do poznámek pod čarou. Práce není přehlčena citáty a to, co je citačně do textu vloženo, je vesměs funkční. Autor je navíc schopen i citace využívat ne jako důkazy pro svá tvrzení, ale jako otevřené a dekontextualizované pasáže, které je nutné rozebrat či okomentovat. Citace či parafráze recenzních ohlasů jsou vesměs využívány dialogicky jako součást uvažování o možnostech interpretace daných textů, a nejsou kategorizovány apriorně z hlediska „správných“ či „špatných“. Sympatická je i snaha o kontextualizační shrnutí, jež přináší závěr každé z interpretačních kapitol. Oceňuji i ochotu a schopnost na určitých místech od konkrétního materiálu podstoupit a otevřít i obecnější problematiku, dotýkající se mnohem širších konvolutů děl.

Výklad snad až pozoruhodně bere v potaz modelového čtenáře, který rozumí dané problematice a zajímá se o ni, ale zároveň nemá v povědomí veškeré podstatné rysy zvolených textů. Proto je vysvětluje, aniž by ale sklouzával k parafrázování dějové linie či k nešvarům podobného typu.

Celková koherence a akademická disciplinovanost

Práce se dokáže přesvědčivě a ukázněně koncentrovat na stanovené téma a rozvíjet je postupem, který se jeví jako logický a produktivní. Ukázněnost výkladu posiluje i přehledná strukturace textu do kapitol, stejně jako již zmíněné oddělení hlavní výkladové linie a zpřesňujících poznámek pod čarou. Pečlivě je vyveden i soupis literatury.

Závěr

Práci vnímám jako velmi zralou a přínosnou, protože je schopná zapojit se do dialogu nad stanoveným tématem, který se v rámci oboru odehrává a je dosud živý a otevřený. Vnímám ji také jako produktivní, protože přináší určitý promyšlený úhel pohledu a zřetelné závěry, s nimiž lze dále dialogicky pracovat.

Práci jednoznačně ji **doporučuji k obhajobě** a navrhuji její hodnocení známkou **výborně**.

V Praze dne 1. 9. 2020

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.